

بررسی علل هیرسوتیسم

در بیماران مراجعه کننده به بیمارستان خاتم الانبیاء زاهدان ۸۰ - ۱۳۸۲

*مهناز بنی هاشمی^۱ MD، سرورالزمان فامیلی^۲ MD، یلدا ناهیدی^۳ MD

^{۱،۲}استادیار، ^۳دستیار تخصصی

تاریخ دریافت: ۸۵/۱۰/۲۳ - تاریخ پذیرش: ۸۶/۶/۵

خلاصه

مقدمه: هیرسوتیسم یک مشکل شایع است که با وجود موهای انتهایی (ضخیم) در زنان در یک الگوی مردانه و به علل مختلف ایجاد می شود، این مطالعه با هدف بررسی علل هیرسوتیسم در زنان مراجعه کننده به درمانگاه پوست انجام شده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی مقطعی در بیمارستان خاتم الانبیاء زاهدان ایران، از مرداد ۱۳۸۰ لغایت شهریور ۱۳۸۲ در ۱۸۰ زن مبتلا به هیرسوتیسم که به درمانگاه پوست ارجاع شده بودند انجام شد. از کلیه بیماران بررسی کلینیکی و بررسی هورمونهای تستوسترون، دی هیدرواپی آندروستدیون سولفات، ۱۷ هیدروکسی پروژسترون، پرولاکتین، هورمون محرک تیروئید، هورمون محرک فولیکول و هورمون لوتینیزه، پرولاکتین و سونوگرافی تخمدان به عمل آمد. نتایج آزمایشگاهی و سونوگرافی در پرسشنامه جمع آوری و با استفاده از آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی پردازش شد.

نتایج: ۷۰ بیمار (۳۹٪) افزایش یک یا بیش از یکی از آندروژنها را داشتند. تخمدان پلی کیستیک در ۹۶ بیمار (۵۳٪) تشخیص داده شد. ۸۰ بیمار (۴۴٪) قاعدگی های منظم و یافته های آزمایشگاهی و سونوگرافی طبیعی داشتند که هیرسوتیسم بدون علت داشتند، ۲۸ بیمار (۱۶٪) از بیماران با تخمدان پلی کیستیک، قاعدگی منظم داشتند. در ۴ بیمار (۲٪) تشخیص هیپرپلازی ویروس آدرنال نتیجه کمبود ۲۱ هیدروکسیلاز داده شد.

نتیجه گیری: هیرسوتیسم علل مختلفی دارد. نتایج مطالعه حاضر مشابه با بسیاری از مطالعات نشان داد که سندرم تخمدان پلی کیستیک شایعترین علت است و توصیه می شود در تمام بیماران با هیرسوتیسم آزمونهای آزمایشگاهی و سونوگرافی انجام شود، حتی در زنانی که قاعدگی های منظم دارند.

کلمات کلیدی: پرمویی طرح مردانه، تخمدان پلی کیستیک، تستوسترون، ۱۷ هیدروکسی پروژسترون

مقدمه

تخمدان پلی کیستیک است اما علل دیگر شامل نئوپلاسم های تخمدان هیپرپلازی و تومورهای آدرنال، اختلالات هیپوفیزی، داروها، شکل بدون علت بیماری نیز در ایجاد آن دخالت دارد (۳-۴، ۶). در گذشته شایع ترین علت هیرسوتیسم را شکل بدون علت ذکر می کردند که در این شکل افزایش آندروژن در افراد هیرسوت مشاهده نمی شود (۳، ۴). مطالعات و پژوهش های جدید امروز نشان می دهد که سندروم تخمدان پلی کیستیک شایع ترین علت است (۴، ۷). در بعضی از مطالعات شیوع این بیماری را در بیماران هیرسوتیسم تا ۹۲٪ هم گزارش شده است (۸).

هیرسوتیسم افزایش رشد موهای انتهایی در الگوی مردانه در زنان می باشد که با توجه به نژاد و قومیت شدت های متفاوتی دارد (۱، ۲). زنان آسیایی هیرسوتیسم را کمتر را نشان می دهند چرا که تعداد کمتری فولیکول مو در واحد سطح پوست دارند (۳). هیرسوتیسم یک اختلال مو نیست بلکه آندروژن ها منجر به تحریک رشد مو می شوند که برای ایجاد آن یا آندروژن ها افزایش می یابد و یا پاسخ بافت های هدف به آندروژن ها تشدید می یابد که در بیش از ۸۰ درصد موارد علت افزایش آندروژن های خون می باشد. هیرسوتیسم در ۵ - ۱۵٪ زنان دیده می شود (۴، ۵). شایع ترین علت هیرسوتیسم سندروم